

**ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΩΣ ΓΛΩΣΣΑ ΕΠΑΦΗΣ
ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΕΣ
ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ**

**Griechisch
als Begegnungssprache für Schülerinnen
und Schüler der Sekundarstufen I und II**

Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., ΡΕΘΥΜΝΟ 2003

© Πανεπιστήμιο Κρήτης
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών
και Μεταναστευτικών Μελετών
(Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου
741 00 Ρέθυμνο
Τηλέφωνο: 28310-77635, 77605
Fax: 28310- 77636
e-mail: ediamme@edc.uoc.gr
www.uoc.gr/diaspora
www.ediamme.edc.uoc.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Το Πρόγραμμα «Παιδεία Ομογενών» συγχρηματοδοτήθηκε από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στα πλαίσια του Μέτρου 1.1. του ΕΠΕΑΕΚ II και η υλοποίησή του ανατέθηκε στο «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών» του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού που περιέχεται στο παρόν τεύχος εργάστηκαν τα παρακάτω πρόσωπα:

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Δημήτριος Μπενέκος, Στυλιανός Κανόνης
AUTOREN
Dimitrios Benekos, Stylianos Kanonis

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
Φωτεινή Παναγιώτου, Χρυσούλα Κελαϊδή
ELEKTRONISCHE SEITENEINRICHTUNG
Fotini Panagiotou, Crysoula Kelaidi

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΓΟΥ
Μιχάλης Δαμανάκης
WISSENSCHAFTLICHE BERATUNG
Michalis Damanakis

Περιεχόμενα

Εισαγωγή		σελ. 5
Ενότητα 1η	Γράφουμε Ελληνικά	σελ. 7
Ενότητα 2η	Τα Ελληνικά στη ζωή μας	σελ. 17
Ενότητα 3η	Ο κόσμος των αριθμών	σελ. 28
Ενότητα 4η	Καλή όρεξη!	σελ. 35

Inhalt

Einleitung		S. 5
1. Einheit	Wir schreiben Griechisch	S. 7
2. Einheit	Griechisch in unserem Leben	S. 17
3. Einheit	Die Welt der Zahlen	S. 28
4. Einheit	Guten Appetit!	S. 35

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Επαφή με ξένες γλώσσες είναι για τα σχολεία της Γερμανίας μια πρωτόγνωρη εκπαιδευτική μορφωτική προσπάθεια. Όλες οι μαθήτριες και όλοι οι μαθητές στη Γερμανία, ανεξάρτητα από τη χώρα καταγωγής των γονέων τους, ζουν μέσα σ' ένα πολυγλωσσικά διαρθρωμένο και πολυπολιτισμικά διαμορφωμένο περιβάλλον. Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον η διγλωσσία αλλά πιο πολύ η πολυγλωσσία είναι μια πραγματικότητα. Το παιδί μεγαλώνει μέσα σ' ένα χώρο που διέπεται από πολύγλωσσες αρχές.

Τα παιδιά, σ' όλες τις φάσεις της σχολικής τους ζωής έρχονται σε αβίαστη επαφή με ξένες γλώσσες, με τις γλώσσες των συμμαθητών τους από άλλες χώρες. Έτσι το γλωσσικό τους περιβάλλον ξεπερνά τα όρια ενός μονογλωσσικά διαμορφωμένου και περιορισμένου κόσμου. Τα ακουστικά τους ερεθίσματα είναι εκ των πραγμάτων πολύγλωσσα.

Στη γερμανική εκπαίδευση η δυνητική πολυγλωσσία είναι γεγονός αναμφισβήτητο. Ξεκινά από τα σχολεία της πρωτοβάθμιας και το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και στις υπόλοιπες σχολικές μορφές χωρίς να υφίσταται σημαντικές αποκλίσεις ή διαφοροποιήσεις.

Η πολυγλωσσία είναι αναγκαιότητα με οικονομικό αντίκτυπο. Οι μαθητές πρέπει να ωθούνται στην εκμάθηση άλλων γλωσσών, πέρα από την Αγγλική που θεωρείται λόγω της παγκοσμιότητάς της ως «lingua franca», διότι δημιουργούν προϋποθέσεις επαγγελματικής αποκατάστασης.

Τέλος η πολυγλωσσία πρέπει να θεωρηθεί ως μορφωτική ευκαιρία, μέσω της οποίας επιτυγχάνεται η προσέγγιση και η αλληλοκατανόηση των λαών.

Τα μάθημα της επαφής με άλλες γλώσσες μέσα στο σχολεία πρέπει να είναι ανοιχτό για όλες τις γλώσσες. Δεν υπάρχει καλή ή όχι καλή γλώσσα. Η επιλογή της καθορίζεται από το ζωτικό χώρο του παιδιού, δεν αποτελεί συστηματική διδασκαλία με την παραδοσιακή μορφή του γλωσσικού μαθήματος και ως εκ τούτου δε συνιστά κάποια ξεχωριστή μορφή εκμάθησης ξένης γλώσσας. Έχει πιο πολύ χαρακτήρα ευκαιριακής διδασκαλίας που θέτει ως σκοπό την ευαισθητοποίηση των νεαρών ατόμων στην επαφή τους με ξένες γλώσσες, τη δημιουργία ενδιαφέροντος για την εκμάθηση ξένων γλωσσών, την αντίληψη της ισοτιμίας όλων των ομιλουμένων γλωσσών και, τέλος, τη δημιουργία καλού κλίματος για την αλληλέγγυα συμπεριφορά.

Επειδή η Νεοελληνική είναι μια γλώσσα που ομιλείται από μικρό αριθμό ανθρώπων, υπάρχει δυσκολία να εισαχθεί ως ξένη γλώσσα στον πίνακα μαθημάτων της γερμανικής εκπαίδευσης. Όμως με τη δυνατότητα της διδασκαλίας της «Ελληνικής ως γλώσσας επαφής» δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για να έλθει ένας ικανός αριθμός μη ελληνόφωνων μαθητών σε μια πρώτη επαφή με την Ελλάδα, τον πολιτισμό και την ιστορία της.

Προφανώς, εδώ δεν πρόκειται για μια συστηματική διδασκαλία, αλλά για μια πρώτη προσέγγιση με παιγνιώδη και ευχάριστο τρόπο, που θα οδηγήσει πολλούς από τους παραπάνω μαθητές να αγαπήσουν και πιθανόν να θελήσουν να εκμάθουν αργότερα τη γλώσσα μας.

Aachen / Herten, Οκτώβριος του 2003

Στέλιος Κανόνης

Δημήτρης Μπενέκος

EINLEITUNG

Die «Begegnung mit Fremdsprachen» ist ein neuartiges Bildungsangebot in den deutschen Schulen. Alle Schülerinnen und Schüler in Deutschland, unabhängig vom Abstammungsland ihrer Eltern, leben in einer vielsprachig gebildeten und multikulturell gegliederten Umwelt. In dieser Umwelt bilden die Zwei- und die Mehrsprachigkeit eine Realität.

Die Kinder wachsen heute in Deutschland in einer von mehrsprachigen Prinzipien gezeichneten Umgebung auf und kommen in allen Phasen ihres Schullebens in ungezwungenen Kontakt mit Fremdsprachen, d.h. mit den Sprachen ihrer aus anderen Ländern stammenden Mitschülerinnen und Mitschülern, und so überschreitet ihr sprachliches Umfeld die Grenzen einer einsprachig gebildeten und eingeschränkten Welt. Ihre akustischen Anreize sind de facto mehrsprachig.

Im deutschen Erziehungssystem ist die potentielle Mehrsprachigkeit eine unbestreitbare Tatsache. Sie fängt in den Schulen der Primarstufe an und wird ohne bedeutende Abweichungen oder Differenzierungen auch in den anderen Schulformen fortgesetzt.

Die Mehrsprachigkeit ist ohnehin in den modernen Gesellschaften verbreitet. Deswegen müssen die Schülerinnen und Schüler zur beruflichen Qualifizierung, neben dem Englischen, das wegen seiner weltweiten Verwendung als «lingua franca» gilt, beim Erlernen anderer Sprachen unterstützt werden. Die Mehrsprachigkeit ist auch eine Bildungschance, durch die, die Annäherung und Verständigung der Völker erreicht wird.

Die Wahl einer Sprache als «Begegnungssprache» wird von der Lebenswirklichkeit der Kinder bestimmt und ist keinesfalls eine systematische Sprachlehre nach der traditionellen Form des Sprachunterrichts. Es handelt sich auch um keine gesonderte Form des Erlernens einer Fremdsprache. Es ist vielmehr ein Sprachkontakt okkasionellen Charakters mit dem Ziel die Sensibilisierung der jungen Menschen beim Kontaktieren der Fremdsprachen, das Erwachen von Interesse für das Erlernen von Fremdsprachen, das Verständnis über die Gleichheit aller gesprochenen Sprachen und zuletzt die Bildung eines guten Klimas in der Klasse und in der Schule.

Weil Neugriechisch von einer kleinen Anzahl von Menschen gesprochen wird, ist es schwierig in den Fächerkanon des deutschen Bildungssystems als Fremdsprache eingetragen zu werden. Mit der Möglichkeit aber «Griechisch als Begegnungssprache» zu unterrichten, bilden sich günstigere Voraussetzungen einer größeren Zahl von nicht-griechischsprachigen Schülerinnen und Schülern einen ersten Kontakt mit der griechischen Sprache und mit der griechischen Kultur und Geschichte zu vermitteln.

Das vorliegende Heft hat nicht die systematische Unterrichtung der griechischen Sprache zum Ziel, sondern versucht vielmehr einen Rahmen zu schaffen, der den ersten Kontakt der nicht-griechischsprachigen Schülerinnen und Schüler mit der griechischen Sprache ermöglicht.

Aachen / Herten, Oktober 2003
Stelios Kanonis
Dimitris Benekos